

Fővárosi Ítéltábla

mint másodfokú bíróság

2.Mf.31.090/2025/4.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a dr. Szikszai Márta ügyvéd (felperesi képviselő címe) által képviselt **Felperes1** (Cím1., tartózkodási hely: felperesi tartózkodási hely címe) felperesnek – a dr. Sárga Emil Ügyvédi Iroda (alperesi jogi képviselő címe ügyintéző: dr. Sárga Emil ügyvéd) által képviselt **Alperes1** (alperes címe) alperes ellen versenytilalmi megállapodás ellenértékének megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 3.M.70.023/2024/20. sorszám alatt kijavított 19. sorszámú ítélete ellen az alperes által 24. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság – kijavított – ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett részében helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 340.000 (háromszáznegyvenezer) forint + áfa másodfokú perköltséget és megállapítja, hogy a másodfokú eljárással felmerült 103.690 (százháromezer-hatszázkilencven) forint illetéket az alperes viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság döntése és az alapjául szolgáló tényállás

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2025. január 21-én meghozott 3.M.70.023/2024/19. számú ítéletével – melyet 2025. február 3-án kelt 20. sorszámú, és a 2025. február 25-én kelt

23. sorszámú végzésével kijavított – kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek versenytilalmi megállapodás ellenértéke jogcímén 2023. augusztus és 2024. december közötti időszak kapcsán 1.296.116 forintot és annak 2024. március 15. napjától számított késedelmi kamatát, egyebekben a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a felek a perköltségüket maguk viselik, a felperest terhelő eljárási illeték az állam terhén marad, és kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az állam részére 77.767 forint eljárási illetéket.

[2] A megállapított tényállás szerint a felperes 2022. augusztus 22-én létesített munkaviszonyt az alperessel szerviztechnikus munkakörre. A munkaszerződés 3. pontja szerint a felperes havi alapbére a próbaidő alatt 602.000 forint volt, melyből 450.000 forint a munkavállaló alapbére, és 152.000 forint a versenytilalmi díj. A felek ugyanezen a napon egyidejűleg versenytilalmi megállapodást is kötöttek. Ebben megállapodtak, hogy a munkavállaló a munkáltatóval fennálló munkaviszonyának bármilyen okból való megszűnését (kivéve a próbaidő alatti megszűnést) követő 24 hónapig a szerződés szerinti versenytilalmi kötelezettséget vállalja. A 3. pont értelmében e kötelezettség a felperest Magyarország területén kifejtett tevékenységre kiterjedően terheli a munkáltató versenytársai irányában, a tilalmi időszakban versenyhelyzetben lévő céget nem alapíthat, ilyen cég részére munkát nem végezhet, és szolgáltatást sem nyújthat.

[3] A versenytilalmi megállapodás 5. pontjának rendelkezése szerint a munkáltató havonta 152.000 forint megfizetését vállalta a munkavállaló részére a munkabérrel egyidejűleg, ami versenytilalmi ellenérték előlegnek minősül. A 6. pont szerint a tilalmi időszakra a munkavállaló a munkaviszonyának megszűnésekor érvényes havi bruttó alapbérének 34 %-ára jogosult, melyet havonta, legkésőbb a tárgyhónapot követő hónap 10. napjáig köteles a munkáltató a munkavállaló részére megfizetni. A felek megállapodása szerint a versenytilalmi ellenértékbe a munkaviszony megszűnését megelőző 24 hónapban a versenytilalmi ellenérték előleg jogcímén kifizetett összeget figyelembe kell venni, és az így megállapított összeg, valamint az alapbér a megállapodás szerinti 6. pontban meghatározott hányadának a különbözetét a munkáltató a munkaviszony megszűnését követően az első versenytilalmi ellenérték megfizetésének esedékességével egyidejűleg köteles megfizetni a munkavállaló részére. A felek a 10. pontban azt rögzítették, a munkaviszony bármelyik fél részéről történő felmondása vagy közös megegyezéssel, illetve a munkáltató részéről azonnali hatályú felmondással történő megszüntetése esetén a munkáltató a versenytilalmi megállapodástól a munkavállaló munkaviszonyának megszűnéséig egyoldalú írásbeli nyilatkozatában elállhat. Ez esetben a munkáltatót nem terheli versenytilalmi ellenérték, míg a munkavállalót a szerződés szerinti korlátozás azzal, hogy a részére versenytilalmi ellenérték előleg jogcímén megfizetett összeg visszafizetésére nem köteles.

[4] A felek 2023. március 1-jén a versenytilalmi megállapodást közös megegyezéssel módosították és a versenytilalmi ellenérték előleg összegét havi 188.093 forintra emelték. A 6. pont értelmében a tilalmi időszakra a munkavállaló a munkaviszonyának megszűnésekor érvényes havi bruttó alapbérének 25 %-ára való jogosultságot állapították meg.

[5] A felek között a jogviszony időtartama alatt tanulmányi szerződés is keletkezett.

[6] A felperes 2023. július 6-án e-mailben és papír alapon is átadott felmondást közölt az alperes ügyvezetőjével, törvényes képviselőjével, egyben kérte, hogy a jogviszony megszűnésének napja 2023. július 31. napja legyen.

[7] Másnap, 2023. július 7-én az alperes pénzügyi részlegéről e-mail érkezett törvényes képviselőjéhez az alábbi tartalommal: „Az ügyvéd levele alapján válaszként meg kellene írni felperesnek (felperesnek), hogy elfogadod-e a július 31-ét utolsó munkanapnak, vagy ragaszkodsz a 30 naphoz, valamint azt is meg kellene írni, hogy a versenytilalmi megállapodást is azzal a nappal megszüntetjük.” Ez alapján törvényes képviselő 2023. július 7-én e-mailt küldött a felperesnek, miszerint: „A tanulmányi szerződésed értelmében 340.716 forint az az összeg, ami visszajár. Ezt két részletben vonnánk le tőled, az első részletet a mostani béredből, a másodikat a kilépőből. Kérlek írd meg, hogy ez így megfelel-e. Továbbá a versenytilalmi szerződésedet is megszüntetjük, idő arányosítva. Ami azt jelenti, hogy nem 2 év, ahogyan a szerződés szól, hanem annyi ideig maradt érvényben, amennyi ideje dolgozol (tekintve, hogy nincs 2 éve).”

[8] Ugyanezen a napon válaszul a felperes közölte: „Ha megoldható a bérszámfejtés részéről, akkor persze, megfelel. Illetve jóváhagyod, hogy július 31 az utolsó munkanapom?”. Válaszul szintén az adott napon törvényes képviselő közölte: „Köszönöm a választ. Szólunk nekik, hogy így csinálják a bérszámfejtést. És igen, jóváhagyom. Nem áll szándékomban megnehezíteni az új helyen a kezdést!

[9] 2023. szeptember 22-én a felperes törvényes képviselőnek címzett e-mailjében az iránt érdeklődött, hogy meddig tart a versenytilalmi időszaka: „Amikor bent voltam július 31-én papírokat intézni, törvényes képviselőtől azt a választ kaptam, hogy egy év tilalmi időm. (...) A versenytilalmi megállapodásban az van benne, hogy ha a munkáltató nem mond le írásbeli nyilatkozattal a versenytilalmi megállapodásról, akkor az alapbér 25 %-a jár a versenytilalmi időszakra. A papírjaim között ilyen lemondó nyilatkozatot én nem találok. Ezt az összeget a munkáltatónak minden hónap 10-ig el kellene utalni, azonban én ezt még nem kaptam meg.”

[10] Válaszul törvényes képviselő közölte: „A szerződésed értelmében a versenytilalmi ellenértéked időarányosan, havonta a fizetésekkel egy időben fizettem előre. Az egyösszegű kifizetés helyett a munkaszerződés megszűnésekor, vagyis két év alatt részletekben előre kifizettem megállapodás ellenértékét. Mivel a Te esetében nem történt meg a 24 hónapi kifizetés, így csak időarányosan tudom érvényesíteni a Te esetében a megállapodásunkat. Ami azt jelenti, hogy vagy fizetem még 1 évig felmondásod után és akkor az utolsó kifizetés napjától 24 hónapig áll fenn a 24 hónap tilalom, vagy mint a Te esetében, időarányosan tartom fenn a tilalmi megállapodást. Tehát az a szűk egy év, amíg itt

voltál, addig áll fenn, a tilalmi megkötésed az utolsó munkanapodtól számítva. (Ez idő alatt a fizetésseddel egyidejűleg kaptad a versenytilalmi megállapodás arányos részét.) Tehát ezért mondtam akkor is (valamint hivatalosan írásban is tájékoztattalak a csatolt levelezésben a felmondásodra reagálva), hogy a Te esetedben (mivel nem telt el a 24 hónap munkaviszony) jogerősen időarányosan tartom fenn a megállapodást felmondásod napjától, ami a szűk egy évecske, amennyit itt töltöttél Nálunk.”

[11] Az elsőfokú bíróság a keresetet részben találta alaposnak, amelyben a felperes elsődlegesen 2.612.767 forint versenytilalmi díj és késedelmi kamata, másodlagosan 2023. augusztustól 2024. áprilisig összesen 979.785 forint és ennek 2023. december 25-től számított késedelmi kamata, tovább 2024. május 1-től 2025. július 31-ig havi 108.865 forint megfizetésére tartott igényt.

[12] Döntését a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 14. §-a, 15. § (1), (2) és (4) bekezdés, 22. § (1) – (4) bekezdés, 24. § (1) bekezdés, 27. § (1) bekezdés, 29. § (1) és (3) bekezdés, 31. §-a, 228. § (1) – (3) bekezdés, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:8. § (1) és (2) bekezdés, 6:86. § (1) és (2) bekezdés, 6:4. § (1) bekezdés, 6:64. § (1) és (2) bekezdés, 6:65. § (1) – (4) bekezdés, 6:66. §, 6:67. § (1) – (3) bekezdés, 6:68. § (1) – (3) bekezdés, 6:69. § (1) és (2) bekezdés rendelkezéseire alapította.

[13] Mindenekelőtt megállapította, az Mt. 22. § (1) és (2) bekezdésének és a 24. § (1) bekezdés a) pontjának, valamint az Mt. 228. § (3) bekezdésének megfelelő alkalmazásával, utalva az EBH2017.M.28. számú eseti döntésre is, hogy a felek által e-mailen közölt nyilatkozatai írásbelinek minősülnek, tekintettel arra, hogy azokból meg lehetett állapítani a nyilatkozattevő személyét, annak időpontját, így azok az alakiség feltételeinek megfelelőek voltak.

[14] Megállapította, hogy a felperes első lépésben a munkaviszonyának felmondással történő megszüntetését közölte az alperessel egyoldalú jognyilatkozatával, és azt az igényét, hogy a felmondási idő teljes letöltése helyett július hónap végével szűnjön meg a munkaviszonya. Ehhez válaszlevelében egyoldalú nyilatkozatával az alperes hozzájárult. Így a felek közötti megállapodás alapján a munkaviszony a felperes felmondásával 2023. július 31. napján megszűnt. Az alperes ugyanakkor egyoldalú jognyilatkozatot közölt írásban a felperessel a versenytilalmi megállapodást érintően és ennek értelmezése képezte a per tárgyát. Megjegyezte, hogy a felek egybehangzó állítása szerint a felperes új munkáltatója nem minősült versenytársnak.

[15] Rögzítette, a felek között az nem volt vitatott, a versenytilalmi megállapodás és módosításának 10. pontja lehetőséget adott a munkáltató részére, hogy a munkaviszony megszűnését megelőzően egyoldalúan megszüntesse azt elállásával, és a felek megállapodása értelmében ez esetre az elszámolási kötelezettségtől eltekintenek, a munkavállalónak nincs

visszafizetési kötelezettsége. Egyben a munkáltatói jognyilatkozatra vonatkozóan az Mt. 15. § (2) bekezdésében rögzítettekre is utalt, miszerint az elállási jog gyakorlása a megállapodást a megkötésének időpontjára visszamenőleges hatállyal szünteti meg és a feleknek egymással szemben elszámolási kötelezettsége van.

[16] Annak tisztázására, hogy a perbeli alperesi nyilatkozat elállásnak, vagy módosítási ajánlatnak minősült-e, a „szerződésedet megszüntetjük, idő arányosítva” szöveg értelmezését végezte el.

[17] Nem fogadta el azt az alperesi érvelést, miszerint egyrésztől megszüntette elállással a versenytilalmi megállapodást, másrészt ezzel egyidejűleg ajánlatot fogalmazott meg az arányosítás szó használatával. A két kifejezés egymástól vesszővel elválasztva került leírásra, így a szöveget egy mondatként kellett értelmeznie, emiatt az nem jelentett elállást. Továbbá az „idő arányosítva” szó nem feleltethető meg az elállási szándéknak, amely a megkötés időpontjára visszamenőleges hatállyal megszünteti a megállapodást. Ezért álláspontja szerint az alperesi nyilatkozat egyértelműen és kizárólag módosítási javaslatnak minősül. Mindezt megerősíti, hogy a következő mondat is az időarányosításra vonatkozott, magyarázva, mit ért ezalatt az alperes, vagyis a szerződés addig marad érvényben, ameddig ott dolgozott a felperes. Ugyancsak ezt találta alátámasztottnak a 2023. szeptember 22-i alperesi e-maillal is, ami már jóval a munkaviszony megszűnését követően íródott.

[18] Hangsúlyozta, a 2023. július 7-i e-mailben a megszüntetés szó szerepel ugyan, de ez nem értelmezhető jogi értelemben vett megszüntetésként, avagy elállásként, és azt a felperes sem értelmezhetette így a szavak általánosan elfogadott jelentése alapján. Az adott mondatot nyelvtanilag, illetve mondatszerkezetileg értelmezve is arra a megállapításra jutott, hogy az alperes július 7-én írt e-mailje egy, a versenytilalmi megállapodás módosítására vonatkozó ajánlat volt, amit a Ptk. rendelkezései alapján vizsgált a vonatkozásban, hogy az ajánlat létrejött-e vagy sem. Ehhez értékelte a felperesnek az alperes e-mailjére vonatkozó választ is.

[19] Rámutatott, az alperes levele két bekezdésből állt, az első a tanulmányi szerződés alapján visszajáró összegről szólt, és kizárólag a második érintette a versenytilalmi szerződést. A felperes válasza szintén két bekezdésbe volt tördelve, az első semmiképp sem értelmezhető a versenytilalmi megállapodás módosítására vonatkozó ajánlat elfogadásának. A felperes a tanulmányi szerződés kapcsán keletkezett visszafizetési probléma felvetésre reagált, elfogadva, hogy az alperes a fennálló tartozást két részletben vonja le a béréből. A visszafizetés a versenytilalmi megállapodás 10. pontja szerint munkáltatói elállás esetén nem merülhetett fel a munkáltató által megfizetett előleg kapcsán. A második bekezdést találta olyannak, amely a versenytilalmi megállapodással kapcsolatos alperesi ajánlatra vonatkozott, mivel a felperes az utolsó munkanap vonatkozásában tett fel kérdést.

[20] Megállapította, a felperes részéről az e-mailekben nem szerepelt olyan nyilatkozat, amelyben az arányosítás megszüntetésére vonatkozó alperesi ajánlatot elfogadta volna. A 2023. szeptember 22-i e-mail is azt erősítette meg, hogy a felek között fennmaradt a versenytilalmi megállapodás az alperes fizetési és a felperes tartózkodási kötelezettségével. A Ptk.-nak az ajánlat és annak elfogadására vonatkozó szabályai értelmében az ajánlat az egyetértést kifejező jognyilatkozat esetén minősül elfogadottnak, a felperes részéről kifejezett és egyértelműen egyetértő, helyeslő nyilatkozatra lett volna szükség, ilyen a felperes e-mailjeiben nem szerepel. Mindezek alapján úgy foglalt állást, a felek között a versenytilalmi megállapodásra vonatkozó újabb – 2023. márciusin túli – módosítás nem jött létre, ezért a versenytilalmi megállapodás módosítását vette figyelembe az elszámolás alapjául az összegszerűség megítélésekor annak eldöntéséhez, hogy a felperes részére jár-e, és ha igen, milyen összegben további versenytilalmi ellenérték.

[21] Rögzítette, a felek között az nem volt vitatott, a munkaviszony fennállása alatt versenytilalmi megállapodás ellenértékének előlege címén az alperes 1.901.465 forintot fizetett meg a felperesnek a 2022. augusztus 22-től 2023. július 31-ig terjedő időszakra. A kereseti kérelem összegszerűségének megalapozottságához vizsgálta a versenytilalmi megállapodás, illetve módosítása 6. és 7. pontjainak szövegét, és végezte el annak értelmezését. E körben utalt arra, hogy a módosítás szövegének 6. pontjának első mondata elírást (szöveghíányt) tartalmaz, abból hiányzik a „bruttó összeget” kifejezés, egyebekben a megszövegezés azonos mindkét okiratban, ahogy azonos tartalmúak a 8. pont rendelkezései is. Mindezek egy havi kifizetési rendszert írnak le, ezért úgy értékelte, hogy a jogviszony megszűnését követően is a felek között havi kifizetési metódus maradt érvényben. Ez alapján a felperes a jogviszony megszűnését követő 24. hónap lejártáig, azaz 2025. július 31-ig havonta jogosult az ellenértékre, és az minden hónap 10. napjáig esedékes a megállapodások 6. pontjában foglaltakra tekintettel.

[22] Ez alapján megállapította, hogy a felperes az ítélet meghozatalának napjáig, azaz 2025. január 21-ig esedékes összegre jogosult, ami a 2024. december havi ellenértéket jelenti. Az alperes 2023. július 31-ig tett eleget a fizetési kötelezettségének és a felek között az sem volt vitatott, hogy az alperes 188.093 forint havi ellenérték megfizetésére köteles, így a jogviszony megszűnésétől az ítélethozatal napjáig 17 hónapra jár a felperesnek összesen 3.197.581 forint. Ebből levonásba helyezte az alperes által versenytilalmi ellenérték előleg címén korábban megfizetett 1.901.465 forintot, így a különbözet összegében marasztalta az alperest. Az ezt meghaladó összeg azonban még nem vált esedékessé, ezért e körben a keresetet elutasította.

[23] A késedelmi kamatról a Ptk. 6:48. § (1) bekezdése alapján középátlagos időponttól határozott.

Az alperes fellebbezése

[24] Az alperes az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását kérte első- és másodfokú perköltségigény érvényesítése mellett. Marasztalás esetére a késedelmi kamatfizetés kezdő időpontját 2024. október 10-től kérte meghatározni.

[25] Érvelése szerint az elsőfokú bíróság a tényállást a felek által előadott tényekkel és a rendelkezésre álló bizonyítékokkal ellentétesen állapította meg, a jogszabályokat tévesen értelmezte és jutott téves jogi következtetésre.

[26] Indokolásul előadta, a felperesi munkaviszony megszüntetésével kapcsolatosan zajlott a felek között az e-mailváltás a versenytilalmi megállapodást érintően is. Ennek részeként a pénzügyi részlegről származó nyilatkozat is eljutott a felpereshez az ügyvezetői nyilatkozattal együtt. Mindezekből megállapítható, hogy a versenytilalmi szerződés 10. pontjában foglaltaknak megfelelően, munkáltatóként még a munkaviszony 2023. július 31-i megszűnése előtt élt a versenytilalmi szerződés megszüntetésének egyoldalú lehetőségével. Ugyanakkor arra tekintettel, hogy a felperes részére 2023. július hónapig kifizetést teljesített előlegként, úgy gondolta, felajánlja azt, hogy az ennek megfelelő időszakra tartsanak fenn a felek versenytilalmi kötelezést. Abban tévedett, hogy a 10. pont szerinti megszüntetés, azaz az elállási jog következménye hogyan alakul, mert abból indult ki, a megszüntetésen felül a módosításra tett egyoldalú nyilatkozat alkalmas arra, hogy a felek között megszüntetett szerződést módosított formában létrehozza. Ezt a tévedését írta le a 2023. július 7-i és szeptember 22-i e-mailjében. Utóbbiban nincs is szó megszüntetésről.

[27] A 2023. július 7-i jognyilatkozata egyértelmű volt abban a kérdésben, hogy a versenytilalmi megállapodást meg kívánja szüntetni, azaz további kifizetést nem kíván teljesíteni. A felperes önmagában ezt a jognyilatkozatot értelmezhetette volna úgy, hogy fennmarad a versenytilalmi megállapodás, viszont a teljes e-mailfolyam a rendelkezésére állt, abban az is szerepelt, hogy nem kívánja fenntartani a versenytilalmi megállapodást, azt meg kívánja szüntetni. Ez utóbbi megkérdőjelezte az egyértelműségét a nyilatkozatnak, a BH2020.274. számú határozat megerősíti ezt az álláspontot, mely szerint nem érinti a felmondás jogszerűségét, ha tévesen jelöli meg a hatályosulás időpontját a fél. Így iratellenes az elsőfokú ítélet megállapítása, miszerint a felperes elállásként nem, kizárólag ajánlatként értelmezhetette a 2023. július 7-i alperesi nyilatkozatokat. A Ptk. 6:8. § (1) bekezdése, és 6:86. § (1) és (2) bekezdése alapján azt a nyilatkozatot, hogy a versenytilalmi szerződést megszüntetik arányosítva, és az annyi ideig marad érvényben, amennyi ideje a felperes ott dolgozott, a versenytilalmi szerződés 10. pontjában foglaltakra figyelemmel kellett értelmezni, amely szerint – helyesen – a munkáltató a munkaviszony megszűnéséig egyoldalú írásbeli nyilatkozatával elállhat. Ebből viszont következik, hogy a felperesnek a megállapodás 10. pontja szerint kellett értelmeznie az alperesi nyilatkozatokat, mivel azok a jogviszony megszüntetése előtt keletkeztek. A felperes számára kedvezőbb értelmezés a versenytilalmi szerződés 10. pontjára is figyelemmel az, hogy a kötelezettség alól a felperes úgy mentesülhet, hogy nem kell elszámolnia az előlegként megfizetett összegekkel. Ezért a kereset elutasítása indokolt az alperesi elállásra tekintettel.

[28] Rögzítette, hogy a felperes lejárt követelése az elsőfokú ítélet meghozataláig 1.296.116 forintot tett ki, ennek középárányos késedelmi kamata 2024. október 10-i naptól esedékes. A kezdő – középárányos – időpont meghatározásakor a bírói gyakorlat értelmében (BH2021.143., BH2018.25., BH2009.217.) a késedelembe eséshez képest eltelt időszakot kell alapul venni. Egyben pervesztessége esetére 150.000 forint + áfa összegben kérte megállapítani a felperesnek járó másodfokú perköltséget a felszámított összeg aránytalansága miatt.

A felperes fellebbezési ellenkérelme

[29] A felperes az érdemben helyes elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben való marasztalását kérte.

[30] Az alperesi érveléssel szemben mind a 2023. júliusi e-mailfolyam, mind a 2023. szeptemberi e-mailváltások egyértelműen a megállapodás módosításáról, ekként a versenytilalmi megállapodás fenntartásáról szólnak, azok sem logikai, sem nyelvtani szempontból nem értelmezhetők megszüntetésként. Az alperes a per során egyszer sem hivatkozott a versenytilalmi megállapodás megszüntetése kapcsán a pénzügyi részlegétől származó e-mailekre, így a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 373. § (2) bekezdése alapján ezt a fellebbezési eljárásban sem teheti meg. Amennyiben nem osztja a másodfokú bíróság ezt az álláspontot, arra az esetre hangsúlyozta, a pénzügyi részleg által írt e-mail fejlécéből világosan kitűnik, hogy azt nem a felperes részére, hanem az alperesi munkáltató részére küldte el az említett szervezeti egység. Az abban írtak ellenére az alperes a felperesnek címzett levelében nem a megszüntetést jelentő elállási szándékot közölte, hanem tartalmilag egy szerződésmódosítást ajánlott a tilalmi időszak egy évre való csökkentését érintően. A felek között az elsőfokú eljárásban nem volt vitatott, hogy a versenytilalmi megállapodás módosítására irányuló alperesi javaslatot nem fogadta el, így az konszenzus hiányában nem jött létre.

[31] A Ptk. 6:8. § (1) bekezdésének alapul vételével a jognyilatkozat értelmezése során a szavak általánosan elfogadott jelentésére, a címzettnek a nyilatkozó feltehető akaratára, és az eset összes körülményére tekintettel kellett az értelmezést elvégezni. A nyilatkozat tartalma egyértelműen megállapítható, hiszen éppen az alperes magyarázta meg az időarányos megszüntetés jelentését a 2023. július 7-i e-mailjében. Az alperes hiába használta „megszüntetjük” szót, az sem nyelvtanilag, sem a mondat kontextusában nem értelmezhető elállási nyilatkozatként. A 2023. szeptember 22-i e-mailben a munkaviszony megszűnését követően ezzel egyező tartalommal fejtette ki a módosítási szándékát az alperes, és erősítette meg hogyan kell érteni a korábbi levelét. A szeptemberi e-mail pontosan rámutat arra, hogy a 2023 júliusi ajánlatot kezdettől fogva versenytilalmi megállapodás módosításaként értelmezték a felek, amely a versenytilalmi időszak lerövidítésére irányult, és nem a megállapodás megszüntetésére.

[32] A pénzügyi részleg levelének figyelembevételével is az állapítható meg, hogy az alperes nyilatkozatának tartalma egyértelmű, nyelvtanilag, mondatszerkezetileg értelmezhető, abból az alperes fellelhető akarata kikövetkeztethető. Azt az alperes tényszerűen meg is jelölte a 2023. július 7-i ajánlatában, és megerősítette a 2023. szeptemberi levelében. Így munkavállalóként semmi oka nem volt és nem is lehetett arra, hogy az alperes nyilatkozataiból az elsőfokú ítélet megállapításaival ellentétes következtetés vonjon le. Megjegyezte, a pénzügyi részlegnek nincs is olyan jogköre, hogy a munkáltatói jogkör gyakorlója nevében a felek között létrejött szerződést érintő elállás jogát gyakorolja, így e levél emiatt sem tekinthető elállás közlő nyilatkozatnak.

[33] Hangsúlyozta, az alperes úgy kéri számon rajta azt, hogy félreértette a levelét, hogy egyúttal elismeri, munkáltatóként még 2023 szeptemberében is tévedésben volt az elállási jog fogalma és következménye tekintetében. Nem egyértelmű, ha az alperes kezdettől fogva a megállapodás fenntartásáról beszélt elállási jog gyakorlása helyett, úgy munkavállalóként miért kellett volna a nyilatkozatot ezzel ellentétesen értelmeznie. Nem releváns a BH2020.274. számú határozat a per eldöntésénél, mivel a felmondás tartalmát, azaz a jogviszony megszüntetését érdemben nem befolyásolja a megszüntetés időpontja. A versenytilalmi megállapodás esetében azonban, ha a munkáltató nem él a munkaviszony megszűnését megelőzően az elállási jogával, úgy a felek közötti megállapodás fennmarad, a versenytilalmi megállapodás nem szűnik meg.

[34] Az alperesnek az általános szerződési feltételekre vonatkozó érvelése ugyancsak nem releváns, a felek között egyedileg megtárgyalt szerződés volt érvényben. A per tárgya nem a szerződés rendelkezéseinek értelmezése, hanem az alperesi nyilatkozat értelmezése volt, ezért a Ptk. 6:86. § (2) bekezdése e körben nem alkalmazható. Helyesen fejtette ki az elsőfokú bíróság az álláspontját a nyelvtani értelmezés kapcsán, miszerint a „megszüntetjük” és „időarányosítva” szavak egy mondaton belül nem jelenthetnek elállási szándékot. Elállás csak akkor jöhet szóba, ha a fél ezután már nem módosít a feltételeken, másrészt az alperes a levele következő mondatában meg is magyarázta, hogy mit ért időarányosítás alatt. A tények vonatkozásában a per folyamán a felek között vita nem volt, mindkét fél ugyanazokat, az e-mailbe foglalt nyilatkozatokat értelmezte. Az eltérő álláspontot mindössze az képezte, hogy a 2023. július 7-i alperesi e-mailt elállási jog gyakorlásaként, vagy a megállapodás módosítására vonatkozó javaslatként lehetett értelmezni. Ez viszont a bizonyítékok értékelésének megfelelőségével kapcsolatos kérdéskör. A számítási hibát pedig az elsőfokon eljáró bíróság a 23. számú végzésével orvosolta.

[35] A középárányos késedelmi kamat kezdő időpontját az elsőfokú bíróság helyesen határozta meg, mivel a késedelmi kamat a késedelemmel érintett időszak középárányos időpontjától jár. Az ítélelhozatalig terjedő időre vonatkozó ellenértéket egyösszegben kell az alperesnek megfizetnie, és ily módon került levonásra a már megfizetett ellenérték előleg is, az nem volt konkrét hónaphoz kötve, ezért az elsőfokú bíróság helyesen számolta 2023 augusztusától az érintett időszakot.

A másodfokú bíróság döntése és jogi indokai

[36] A fellebbezés nem alapos.

[37] A másodfokú bíróság a Pp. 370. §-a és 371. § (1) bekezdése alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta felül az elsőfokú ítéletet. A fellebbezés nem érintette azt az elsőfokú ítéleti megállapítást, hogy a felek között a versenytilalmi megállapodás módosítására vonatkozóan a munkaviszony megszüntetésével kapcsolatos egyeztetések során megállapodás nem jött létre. A felek nem támadták a kereseti kérelmet részben elutasító – az összecszerűséget érintő – döntést sem, így mindezek vizsgálata a másodfokú eljárás tárgyát nem képezték.

[38] A tényállást az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, és abból okszerű következtetések levonásával a jogszabályoknak megfelelő, érdemben helyes döntést hozott. Indokaival a másodfokú bíróság egyetértett, így a fellebbezés kapcsán az alábbiakat emeli ki.

[39] Az alperes a fellebbezésében arra hivatkozott, hogy a versenytilalmi megállapodástól a munkaviszony megszűnése előtt elállt, szerződésszerű teljesítésnek tekintve – arányosítás alapján – a munkaviszonyban eltöltött időben a felperesnek versenytilalmi ellenérték előlegként kifizetett összeget.

[40] A per eldöntésénél az Mt. 15. § (2) bekezdéséből kellett kiindulni, amelynek értelmében a munkaviszonyra vonatkozó szabályban vagy a felek megállapodásában biztosított elállási jog gyakorlása a megállapodást a megkötésének időpontjára visszamenőleges hatállyal megszünteti. Elállás esetén a felek egymással elszámolnak.

[41] Az elállás jogát a jogosult a másik félhez intézett világos és egyértelmű nyilatkozattal gyakorolhatja. Az elállási jog gyakorlásának a következménye az, hogy a felek közötti szerződés visszamenőlegesen megszűnik, a feleknek pedig el kell számolni, mintha szerződést sem kötöttek volna. A versenytilalmi megállapodás kapcsán mindez azt jelenti, hogy a munkavállalót a versenytársnál való elhelyezkedéstől való tartózkodás nem terheli, a munkáltatónak pedig nem kell versenytilalmi ellenértéket fizetni, illetve a munkaviszony fennállása alatt már kifizetett előleg visszajár.

[42] A perbeli esetben a felek a versenytilalmi megállapodás 10. pontjában az alperesi munkáltató részére – a megjelölt jogcímen történő munkaviszony megszüntetés esetére – a megállapodástól való elállási jogot biztosítottak. Egyértelműen rögzítették, hogy e jogát a munkáltató a munkaviszony megszűnéséig, egyoldalú, írásba foglalt jognyilatkozatával gyakorolhatja. Az elszámolást érintően a felek megállapodása úgy szólt,

hogy a felperest nem terheli visszafizetési kötelezettség a már felvett előleg kapcsán, ezen munkavállaló javára való eltérésre az Mt. 43. § (1) bekezdése adott lehetőséget.

[43] A becsatolt iratokból megállapíthatóan az alperes az elállási jog gyakorlását tartalmazó egyoldalú jognyilatkozatot nem tett, az Mt. pedig nem ismeri a részleges elállás intézményét. Mindez nem munkajogi sajátosság, az elállás kapcsán tartalmaz rendelkezést a Ptk. 6:140. § (1) bekezdése is, amely a szerződésszegéssel kapcsolatban mondja ki azt, ha a jogosultnak a szerződés teljesítéséhez fűződő érdeke megszűnt, elállhat a szerződéstől, vagy ha a szerződéskötés előtt fennállt helyzetet természetben nem lehet visszaállítani, felmondhatja azt. A leírtakból következően az elállással a teljes szerződés megszűnik a megkötésének az időpontjára visszamenő hatállyal, ez pedig kizárja azt, hogy az alperesnek jogszerű lehetősége lett volna részben, a tilalmi időszak egy részét érintően „időarányosítva” elállni a versenytilalmi megállapodástól. Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a perbeli esetben elállási nyilatkozat hiányában annak hatályosulásával kapcsolatosan hivatkozott BH2020. 274. számú döntésnek nem volt jelentősége.

[44] Saját egyoldalú jognyilatkozatával kapcsolatban az elállás jogkövetkezménye körében tévedésre az alperes az elsőfokú eljárásban nem hivatkozott, erre a másodfokú eljárásban sem volt jogszerű lehetősége a Pp. 373. § (1) és (2) bekezdése alapján. Emiatt a pénzügyi részleg által írt email tartalma sem értékelhető úgy, hogy az alperes elállásra vonatkozó nyilatkozatot közölt a felperessel, azzal együtt, hogy az említett szervezeti egység az alperes ügyvezetőjének és nem a felperesnek címezte és küldte meg észrevételeit. Ennek okán a munkáltatói jogkör gyakorlója részéről megtett kifejezett, egyoldalú, címzett, elállásra vonatkozó jognyilatkozatnak egyébként sem minősülhet.

[45] Arra figyelemmel, hogy az alperes bizonyítottan a munkaviszony megszűnését megelőzően az elállási jogával nem élt, a felek között a versenytilalmi megállapodás a 2023. március 1-jei módosítás szerinti tartalommal fennmaradt. Az a felek között nem volt vitatott, hogy a felperes az elhelyezkedési korlátozást érintő szerződéses kötelezettségét teljesítette, így jogosult a megállapodásban foglalt ellenértékre, amely a felek egyező előadása szerint az Mt. 228. § (2) bekezdésben meghatározott értéknek megfelelő havi 188.093 forintot tett ki. Ennek alapul vételével helyesen marasztalta az elsőfokú bíróság – kijavított – ítéletében az esedékessé vált összegben az alperest.

[46] A versenytilalmi ellenérték a megállapodás 6. pontja alapján havonta, a tárgyhónapot követő hónap 10. napjáig volt esedékes, ezért a késedelemmel érintett időszak 2023. augusztus hónappal kezdődött. Ennek okán a középátlagos időpontot is helyesen határozta meg az elsőfokú bíróság a Ptk. 6:48. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamatról való rendelkezés körében.

[47] A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta, egyebekben nem érintette.

Záró rendelkezések

[48] A másodfokú bíróság a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte az eredménytelenül fellebbező alperest a felperes másodfokú perköltségének viselésére. Ennek mértékét a fellebbezési eljárás megindításakor hatályos, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségekről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése alapján a Pp. 81. § (1) bekezdése szerinti felperesi felszámítás alapul vételével állapította meg. Mérséklésére a másodfokú bíróság az alperes hivatkozásával szemben nem látott jogszerű lehetőséget, mivel az nem tartalmazott szükségtelenül vagy aránytalan mértékben felszámított munkadíjat. A megbízási szerződésben kikötött összeg (250.000 forint + áfa alapidj és 90.000 forint tárgyalási díj) magában foglalja a felperes részletes jogi érvelését tartalmazó fellebbezési ellenkérelme elkészítésének és a tárgyalásra való felkészülésnek, megjelenésnek a költségeit, amely az elvégzett munkával arányban állónak minősült.

[49] A pervesztes alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (1) bekezdése és 46. § (1) bekezdése szerint – az 1.296.116 forint fellebbezéssel vitatott követelés alapul vételével – számított fellebbezési eljárási illeték viselésére köteles a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján, melyet a fellebbezés benyújtásával megfizetett, így e körben csak megállapítást tett a másodfokú bíróság.

[50] A fellebbezéssel vitatott 4.207.500 forint után az illetékekről szóló 1990 évi XCIII. törvény (Itv.) 46. § (1) bekezdése szerint számított fellebbezési eljárási illeték a felperes Pp. 525. § (1) bekezdése szerinti munkavállalói költségkedvezményre való jogosultsága folytán a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

Budapest, 2025. szeptember 18.

dr. Orosz Andrea s.k.
s.k.

dr. Szalai Beatrix s.k.

dr. Laczó Adrienn Lilla

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró